

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко А.М. Мартиненко
«*28*» *серпня* 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВИЗНАВСТВО ТА ДЕМОКРАТИЧНІ ЦІННОСТІ»**

підготовки бакалавра

спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

**Полтава
2024 рік**

Робоча програма «Правознавство та демократичні цінності» для здобувачів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Економіка бізнесу», 2024 року.

Розробник: Кузьменко О. В., доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права, к.п.н., доцент.

Погоджено

Гарант освітньої програми (Олександр ХАДАРЦЕВ)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від 22 серпня 2024 року № 1

Завідувачка кафедри публічного управління, адміністрування та права (Інна КУЛЬЧІЙ)

22 серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією ННІФЕУП

Протокол від 28 серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІ ФЕУП (Свгенія КАРПЕНКО)

28 серпня 2024 року

© Кузьменко О. В., 2024 рік

© Національний університет «Полтавська політехніка»
імені Юрія Кондратюка», 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов’язкова		
Загальна кількість годин – 90				
Модулів – 1	Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		1-й	1-й	1-й
		Семестр		
		1-й	1-й	1-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції		
		16 год.	6 год.	0 год.
		Практичні		
		14 год.	4 год.	0 год.
		Лабораторні		
		0 год.	0 год.	0 год.
		Самостійна робота		
		60 год.	80 год.	90 год.
		Індивідуальна робота		
Не передбачено				
Вид контролю: диференційований залік				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 10/80

для дистанційної форми навчання – 0/90

2. Мета навчальної дисципліни

Формування системи знань з основ теорії держави і права, провідних галузей права, засвоєння процесу правового регулювання суспільних, передусім економічних відносин, що є важливим для майбутніх фахівців у сфері підприємництва та торгівлі, ознайомлення здобувачів освіти з демократичними цінностями сучасного суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правознавство та демократичні цінності» забезпечуються такі загальні та спеціальні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотримання вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами навчальної дисципліни «Правознавство та демократичні цінності» є знання, отримані в закладах середньої освіти.

Вивчення правознавства базується на Конституції України, міжнародних договорах України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України, інших підзаконних нормативно-правових актах, правових актах міжнародних організацій.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання базуються на визначених освітньо-професійною програмою результатах навчання за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»:

ПРН8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких та торговельних структур.

ПРН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН10. Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.

ПРН21. Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в підприємницькій та торговельній діяльності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТ C	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які в ін отримав при вивченні інших навчальних дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/ типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній що забезпечує здобувачу в цілому самостійне вирішення основних практичних задач.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 -59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання, методами констатації та фіксації результатів навчання правознавству є диференційований залік, юридичні кейси, правові тести, презентація підсумків виконаних завдань та досліджень, аналітичні звіти, реферати, есе, активність під час рольових ігор у вигляді судових засідань, інші види індивідуальних та групових завдань.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права. Основи конституційного та цивільного права України.

Тема 1. Основи вчення про державу

Теорії походження держави. Поняття та ознаки держави. Відмінність держави від додержавної організації суспільства. Історичні типи держави. Поняття та види функцій держави. Форма держави та її складові. Форма державного правління, її види. Форма державного устрою, її види. Політичний режим, його види. Поняття та структура механізму держави. Поняття та структура державного апарату. Державний орган, його ознаки. Класифікації державних органів.

Практичне заняття № 1

Тема 2. Основи теорії права

Теорії походження права. Правові норми як вид соціальних норм. Право як об'єктивне та суб'єктивне, матеріальне та процесуальне, природне та позитивне. Поняття та ознаки правової норми. Класифікації правових норм. Поняття та види джерел права в сучасних правових сім'ях. Система права, її ознаки та структура.. Поняття та види галузей права. Поняття, ознаки та склад правовідносин. Юридичні факти: поняття, види та значення.

Практичне заняття № 2

Тема 3. Основи конституційного права

Конституційне право як провідна галузь системи права. Конституція України як основне джерело конституційного права. Юридичні властивості Конституції України, її структура та місце в правовій системі. Засади конституційного ладу. Конституційні права, свободи та обов'язки людини та громадянина. Захист Батьківщини та територіальної цілісності України – важливий обов'язок її громадян. Громадянство України. Вибори як пріоритетна форма безпосередньої демократії. Референдум. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади. Президент України. Кабінет Міністрів України, інші органи виконавчої влади. Судова система. Прокуратура та інші правоохоронні органи. Територіальний устрій України. Автономна Республіка Крим. Місцеве самоврядування.

Практичні заняття № 3

Тема 4. Основи цивільного права

Предмет та метод цивільного права. Джерела цивільного права. Цивільні правовідносини. Фізичні та юридичні особи. Цивільна правосуб'єктність. Об'єкти цивільних прав. Речі, їх правова класифікація. Правочини. Цивільно-правові договори. Право власності та інші речові права. Поняття права інтелектуальної власності. Цивільно-правова відповідальність та її значення у протидії корупції. Суспільна та академічна доброчесність як маркери здорового розвитку суспільства. Спадкування за законом і за заповітом.

Практичне заняття № 4

Змістовий модуль 2. Основи сімейного, трудового, адміністративного, фінансового та кримінального права України

Тема 5. Основи сімейного права

Сімейне право як галузь права.. Джерела сімейного права. Сім'я. Регулювання сімейних відносин. Шлюб. Права та обов'язки подружжя. Шлюбний договір. Правота

обов'язки матері, батька і дитини. Усиновлення. Опіка та піклування над дітьми. Підстави та порядок позбавлення батьківських прав. Патронат над дітьми.

Тема 6. Основи трудового права

Предмет і метод трудового права. Джерела трудового права. Трудові правовідносини. Колективний договір. Трудовий договір, його зміст. Контракт як особлива форма трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Підстави припинення трудового договору. Випробування при прийнятті на роботу. Переведення на іншу роботу. Робочий час і час відпочинку. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність та її значення у протидії корупції та порушенню принципів академічної доброчесності. Матеріальна відповідальність працівника.

Практичні заняття № 5

Тема 7. Основи адміністративного права

Предмет і метод адміністративного права. Джерела адміністративного права. Адміністративні правовідносини. Державна служба. Поняття і види адміністративного правопорушення. Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Адміністративна відповідальність. Види адміністративних стягнень. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.

Практичне заняття № 6

Тема 8. Основи кримінального права

Поняття та система кримінального права України. Кримінальний кодекс України. Поняття та ознаки кримінального правопорушення. Склад кримінального правопорушення. Види та стадії вчинення кримінального правопорушення. Корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання. Покарання, його мета та види. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Практичне заняття № 7

8. Структура навчальної дисципліни а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права. Основи конституційного та цивільного права України						
Тема 1. Основи теорії держави	11	2	2	–	–	7
Тема 2. Основи теорії права	12	2	2	–	–	8
Тема 3. Основи конституційного права	11	2	2	–	–	7

Тема 4. Основи цивільного права	12	2	2	–	–	8
Разом за модулем 1	46	8	8	–	–	30
Змістовий модуль 2. Основи сімейного, трудового, адміністративного, фінансового та кримінального права України						
Тема 5. Основи сімейного права	12	2	–	–	–	10
Тема 6. Основи трудового права	10	2	2	–	–	6
Тема 7. Основи адміністративного права	10	2	2	–	–	6
Тема 8. Основи кримінального права	12	2	2	–	–	8
Разом за модулем 2	44	8	6	–	–	30
Усього годин	90	16	14	–	–	60

б) для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права. Основи конституційного та цивільного права України						
Тема 1. Основи теорії держави	11	–	–	–	–	11
Тема 2. Основи теорії права	12	2	–	–	–	10
Тема 3. Основи конституційного права	11	–	2	–	–	9
Тема 4. Основи цивільного права	12	2	–	–	–	10
Разом за модулем 1	46	4	2	–	–	40
Змістовий модуль 2. Основи сімейного, трудового, адміністративного, фінансового та кримінального права України						
Тема 5. Основи сімейного права	12	–	–	–	–	12
Тема 6. Основи трудового права	10	2	–	–	–	8
Тема 7. Основи адміністративного права	10	–	2	–	–	8
Тема 8. Основи кримінального права	12	–	–	–	–	12

Разом за модулем 2	44	2	2	–	–	40
Усього годин	90	6	4	–	–	80

в) для дистанційної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права. Основи конституційного та цивільного права України						
Тема 1. Основи теорії держави	11	–	–	–	–	11
Тема 2. Основи теорії права	12	–	–	–	–	12
Тема 3. Основи конституційного права	11	–	–	–	–	11
Тема 4. Основи цивільного права	12	–	–	–	–	12
Разом за модулем 1	46	–	–	–	–	46
Змістовий модуль 2. Основи сімейного, трудового, адміністративного, фінансового та кримінального права України						
Тема 5. Основи сімейного права	12	–	–	–	–	12
Тема 6. Основи трудового права	10	–	–	–	–	10
Тема 7. Основи адміністративного права	10	–	–	–	–	10
Тема 8. Основи кримінального права	12	–	–	–	–	12
Разом за модулем 2	44	–	–	–	–	44
Усього годин	90	–	–	–	–	90

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Семінарські заняття не передбачені			

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для		
		денної форми	заочної форми	дистанційної форми
1	Основи вчення про державу 1. Теорії походження держави. 2. Поняття та ознаки держави. 3. Історичні типи держави. 4. Держава в політичній системі суспільства. 5. Функції держави. 6. Форма держави. 7. Історичні передумови корупції як соціального явища.	2	—	—
2	Основи теорії права 1. Теорії походження права. 2. Право як об'єктивне та суб'єктивне, матеріальне та процесуальне, природне та позитивне. 3. Принципи права 4. Співвідношення права та закону. 5. Форми реалізації права. 6. Види та способи тлумачення права.	2	—	—
3	Основи конституційного права 1. Юридичні властивості Конституції України. 2. Засади конституційного ладу України. 3. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. 4. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади. 5. Кабінет Міністрів України, інші органи виконавчої влади. 6. Судові та правоохоронні органи. 7. Конституційно-правовий статус Президента України. 8. Поняття та система місцевого самоврядування. 9. Громадянство України: поняття, ознаки, порядок його набуття та припинення. 10. Конституція України як основний інструмент протидії корупції та порушенню принципів суспільної доброчесності.	2	2	—
4	Основи цивільного права 1. Предмет і метод цивільного права. 2. Цивільна правоздатність, її особливості. 3. Цивільна дієздатність, її зміст і види. 4. Право власності в суб'єктивному та об'єктивному сенсі. 5. Правочин: поняття, ознаки та види. 6. Цивільно-правовий договір: поняття, ознаки та види. 7. Право власності та інші речові права. 8. Поняття права інтелектуальної власності. 9. Спадкування за законом і за заповітом. 10. Цивільно-правова відповідальність, її значення в протидії корупції порушенню принципів академічної доброчесності.	2	—	—

5	Основи трудового права 1. Трудовий договір: поняття, сторони і зміст. 2. Порядок укладання трудового договору. 3. Випробування при прийнятті на роботу. 4. Переведення на іншу роботу. 5. Припинення трудового договору. 6. Робочий час і час відпочинку. 7. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність.	2	–	–
6	Основи адміністративного права 1. Предмет і метод адміністративного права. 2. Джерела адміністративного права. 3. Адміністративні правовідносини. 4. Державна служба. 5. Склад адміністративного правопорушення. 6. Адміністративна відповідальність та види адміністративних стягнень. 7. Адміністративна відповідальність за пов'язані з корупцією правопорушення.	2	2	–
7	Основи кримінального права 1. Поняття та ознаки кримінального правопорушення. 2. Види кримінальних правопорушень за формою вини та ступенем тяжкості. 3. Склад кримінального правопорушення. 4. Стадії кримінального правопорушення 5. Кримінальне покарання, його мета та види. 6. Співучасть у кримінальному правопорушенні. 7. Кримінальна відповідальність за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення	2	–	–
	Усього	14	4	–

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин для		
		денної форми	заочної форми	дистанційної форми
	Лабораторні заняття не передбачені			

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з нормативно-правовим матеріалом, історико-правовими та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різноманітні наукові концепції, робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- розв'язання юридичних кейсів, що базуються на реальних судових справах;
- опрацювання тем курсу, що виносяться на самостійне вивчення;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи;
- відвідування консультацій згідно графіка;
- підготовка до складання диференційованого заліку за питаннями для самоконтролю.

**Розподіл часу
на самостійну роботу за темами**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для		
		денної форми	заочної форми	дистанційної форми
1	Тема 1. Основи вчення про державу	7	11	11
2	Тема 2. Основи теорії права	8	10	12
3	Тема 3. Основи конституційного права	7	9	11
4	Тема 4. Основи цивільного права	8	10	12
5	Тема 5. Основи сімейного права	10	12	12
6	Тема 6. Основи трудового права	6	8	10
7	Тема 7. Основи адміністративного права	6	8	10
8	Тема 8. Основи кримінального права	8	12	12
	Разом	60	80	90

13. Індивідуальні завдання

Не передбачені

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій. Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення. До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні навчальної дисципліни, належать насамперед ілюстрація та демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання якості виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування, або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір форм і методів поточного контролю знань та вмінь студентів залежить від викладача та побажань здобувачів вищої освіти і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентами певної сукупності знань та вмінь, що складають відповідний модуль. Зазначений контроль реалізується шляхом проведення спеціальних перевірочних заходів, зокрема, у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт. Він здійснюється наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація). Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

**16. Розподіл балів, які отримують студенти.
Нарахування балів з навчальної дисципліни
«Правознавство та демократичні цінності»:**

а) для денної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем							
	Тема 1. Основи вчення про державу	Тема 2. Основи теорії права	Тема 3. Основи конституційного права	Тема 4. Основи цивільного права	Тема 5. Основи сімейного права	Тема 6. Основи трудового права	Тема 7. Основи адміністративного права	Тема 8. Основи кримінального права
	Практичне заняття							
	1	2	3	4	-	5	6	7
Опитування	2	2	2	2	—	2	2	2
Тестування	2	2	2	2	—	2	2	2
Поточна контрольна робота				6	—		6	
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	—	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2
Всього за темами	8	8	8	14	2	8	14	8
Диференційований залік	30							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання результатів виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Правові кейси розв'язані в повному обсязі, належним чином оформлені висновки, в яких відображена здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Правові кейси розв'язані із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлені висновки, які частково розкривають завдання.
0	Правовий кейс не розв'язано або вирішено із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5-6	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
4	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
3	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
2	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

б) для заочної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем							
	Тема 1. Основи вчення про державу	Тема 2. Основи теорії права	Тема 3. Основи конституційного права	Тема 4. Основи цивільного права	Тема 5. Основи сімейного права	Тема 6. Основи трудового права	Тема 7. Основи адміністративного права	Тема 8. Основи кримінального права
	Практичне заняття							
	-	-	1	-	-	-	2	-
Опитування	—	—	3	—	—	—	3	—
Тестування	2	2	2	2	—	2	2	2
Виконання практичних завдань	—	—	5	—	—	—	5	—
Виконання завдань самостійної роботи	5	5	5	5	5	5	5	5
Всього за темами	7	7	15	7	5	7	15	7
Диференційований залік	30							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
3	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$); правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання результатів виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
5	Правовий кейс розв'язано в повному обсязі, належним чином оформлені висновки, в яких відображена здатність до практичного застосування отриманих юридичних знань.
2,5	Правовий кейс розв'язано із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, зроблені висновки, які частково розкривають завдання.
0	Правовий кейс не розв'язано або вирішено із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
2,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

в) для дистанційної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем							
	Тема 1.. Основи вчення про державу	Тема 2. Основи теорії права	Тема 3. Основи конституційного права	Тема 4. Основи цивільного права	Тема 5. Основи сімейного права	Тема 6. Основи трудового права	Тема 7. Основи адміністративного права	Тема 8. Основи кримінального права
	Самостійна робота							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Контрольна робота	70							
Диференційований залік	30							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
57-70	Завдання контрольної роботи вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, (не менше 90% потрібної інформації)
43-56	Завдання контрольної роботи вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, (не менше 75% потрібної інформації)
29-42	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу (не менше 60% потрібної інформації)
15-28	Завдання контрольної роботи вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
0-14	Завдання контрольної роботи із суттєвими помилками або відсутнє вирішення завдання (менше 15% потрібної інформації)

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання диференційованого заліку

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання знань (рейтингова оцінка) з навчальної дисципліни здійснюється за сумою балів, отриманих у процесі вивчення дисципліни, приведена до 100-бальної шкали. За рейтинговою оцінкою визначають також оцінку ECTS (від A до F) та національну оцінку «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» згідно з обов'язковою для всіх навчальних дисциплін таблицею:

Шкала оцінювання : національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	
60 – 63	E – достатньо	3 – задовільно
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторної атестації	
0 – 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивчення дисципліни	2 – незадовільно

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна кількість балів з дисципліни – 100, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді заліку – 70 балів відведено на поточний контроль, а 30 балів – на підсумковий (для допуску до заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру за видами навчальної діяльності, розподіляються наступним чином: робота на практичних заняттях – до 70 балів. Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку заліку), допускається до підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

2. Підсумковий контроль Формою підсумкового контролю є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Кузьменко О.В. Розвивальні практикуми з правознавства: навч.- метод. посібник. Х.: «Юрайт», 2022. 392с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72067>

18. Рекомендована література

Базова

1. Кузьменко О.В. Розвивальні практикуми з правознавства: навч.- метод. посібник. Х.: «Юрайт», 2022. 392с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72067>

2. Правознавство. Курс лекцій : навч. посіб.; за заг. ред В. О. Ананьїна. Київ : ІСЗІ КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 267 с.

3. Основи правознавства: навч. посіб. для здобувачів освіти неюрид. спец. / уклад.: С. Є. Булавина, Ю. П. Крисюк, О. М. Юхимюк; за заг. ред. д.ю.н., проф. М. М. Яцишина. 3тє вид., зі змінами та доповн. Луцьк : ВежаДрук, 2023. 196 с

4. Кузьменко О. В., Перевалова Л. В., Гаряєва Г. М. Народна законодавча ініціатива: зарубіжний досвід і перспектива запровадження в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 06. С. 138 – 143.

5. Лисенко І. В., Кузьменко О. В., Гаєвая О. В. Правове регулювання стартапів як форми підприємницької діяльності. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2023. Вип. 2. № 102, с. 185 – 195. URL: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.102.185-195>.

6. Лисенко І. В., Кузьменко О. В., Гаряєва Г. М. Навчальна дисципліна «Правознавство» як ефективний засіб формування правової культури студентів неюридичних закладів вищої освіти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 40 – 42.

7. Практикум для самостійної роботи студентів з дисципліни «Правознавство»: навч. посібн. / О. В. Кузьменко, Г. М. Гаряєва, Гаєвая О. В. та ін. Харків: ФОП Панов А. М., 2024. 376 с.

8. Скрильник О.О. Єрмак О.О, Чупайда Д.В. Особистий закон фізичної особи за законодавством України та окремих держав. *Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 117. URL: https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/yermak_skrilynyk_chupaida_117.pdf.

Допоміжна

1. Кузьменко О.В. Свобода як принцип конституції і цінність громадянського суспільства. *Прикарпатський юридичний вісник*, 2021. Вип. 1 (36). С. 12 – 16. URL: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v1_2021/5.pdf

2. Лисенко І. В., Кузьменко О. В., Григоренко Я. О. Основні доктринальні підходи до розуміння функцій сучасної держави. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: юридичні науки. 2021. Т. 32 (71). № 2. С. 1 – 5. URL: https://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/2_2021/3.pdf

3. Лисенко І. В., Кузьменко О. В., Гаряєва Г. М. Навчальна дисципліна «Правознавство» як ефективний засіб формування правової культури студентів неюридичних закладів вищої освіти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 40–42. URL: <http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=171>

4. Скрильник О.О. Єрмак О.О, Чупайда Д.В. Особистий закон фізичної особи за законодавством України та окремих держав. *Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 117. URL: https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/yermak_skrilynyk_chupaida_117.pdf

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4850>.

2. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2341-14>

4. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>

6. Сімейний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2947-14>

7. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>

8. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>